в музеї» набуває камерного звучання, водночас відтворюючи те, що збереглося в пам'яті кількох поколінь британського суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аткінсон К. Життя за життям. Роман. Київ, 2018. 504 с.

2. Аткінсон К. За лаштунками в музеї. Роман. Київ, 2018. 352 с.

3. Аткінсон К. Руїни бога. Роман. Київ, 2017. 416 с.

ТОПОНІМІКОН РОМАНУ ДЖ. Р. Р. МАРТІНА «ГРА ПРЕСТОЛІВ» У ФРАНЦУЗЬКОМУ, ПОЛЬСЬКОМУ, УКРАЇНСЬКИХ ТА РОСІЙСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДАХ

Маргарита БЕРЕЖНА[1], Катерина ЛОЗОВСЬКА[2] (Кривий Ріг, Україна)

[1] кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу та слов'янської філології факультету іноземних мов Криворізького державного педагогічного університету
berezhna@kdpu.edu.ua

[2] асистент кафедри перекладу та слов'янської філології факультету іноземних мов Криворізького державного педагогічного університету
katarina144144@gmail.com

Топоніми є другою за розмірами категорією поетонімів в романі Дж. Р. Р. Мартіна «Гра престолів» і складають приблизно п'яту частину від усіх імен власних роману.

Система топонімів складається з двох груп, які виступають в опозиції одна до одної. З одного боку на континенті Вестерос (який виступає аналогом Західної цивілізації в епоху Середньовіччя) бачимо вмотивовані назви географічних об'єктів, з іншого – на континенті Ессос (екзотичні землі) переважають невмотивовані з точки зору англомовного читача географічні назви.

Оскільки Дж. Р.Р. Мартін пропонує в романі дві штучні мови (мова валірійців та дотраків), принаймні деякі з цих назв є фактично вмотивованими з точки зору носіїв цих артлангів. Детальну класифікацію топонімів роману пропонує у своїй роботі О. О. Новічкін [2, с. 12-13] і повторює Т. М. Старостенко [5, с. 130].

Мета цієї роботи: визначити специфіку перекладу топонімікону роману Дж. Р. Р.Мартіна «Гра престолів» французькою, польською, українською та російською мовами.

Значних теоретичних узагальнень у галузі перекладацької ономастики за кордоном немає, що зумовлене спільністю графіки в країнах обох Америк і Європи [2, с. 9].

Щодо перекладу топонімів з мови латиницею мовою кирилицею, дослідники зазначають: при перекладі роману українською

застосовуються транскрипція, транслітерація, та калькування [3, с. 91; 1, с. 82; 4, с. 86], додатково граматична заміна, морфограматична модифікація, часткове калькування [4, с. 86]; при перекладі російською транслітерація, калька, транскрипція, морфограматична модифікація [2, с. 17].

При більш детальному розгляді, можна зробити такі висновки: 1) при перекладі топонімів французькою переважають пряме графічне перенесення і калька, рідше зустрічаються напівкалька, деонімізація, онімна заміна і вилучення; 2) при перекладі польською найбільш частотними є калька, пряме графічне перенесення, рідше – напівкалька, вилучення, звукова модифікація, конкретизація і додавання; 3) при перекладі українською (переклади Н. Тисовської та В. Бродового) найбільш продуктивні калька, транскрипція, транслітерація, далі – напівкалька, деонімізація, експлікація, конкретизація, додавання, онімна заміна; 4) для російського перекладу характерними за нашими спостереженнями є калька, транскрипція, транслітерація, напівкалька, деонімізація, додавання, онімізація.

ЛІТЕРАТУРА

1. Борисова О. В., Юта М. О. Особливості перекладу власних назв (на матеріалі роману Дж. Мартіна «Гра престолів» та його перекладів українською мовою). Мовні і концептуальні картини світу. 2014. Вип. 50(1). С. 80-85.

2. Новичкин А. А. Ономастическое пространство англоязычных произведений фэнтези и способы его передачи на русский язык. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филологических наук: 10.02.20. Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание. Гуманитарный институт филиала Северного (Арктического) федерального университета имени М. В. Ломоносова в г. Северодвинске Архангельской области. Северодвинск, 2013. 23 с.

3. Присяжнюк Л. Особливості перекладу антропонімів на прикладі роману Джорджа Мартіна «Гра престолів». VI Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція з питань методики викладання іноземної мови : «Іноземні мови в контексті сучасного розвитку природничих та гуманітарних наук: міждисциплінарний підхід» : 17 березня 2020 р. : Збірник матеріалів конференції / М-во освіти та науки України; Одеський нац. університет імені І. І. Мечникова. Одеса: 2020. С. 90-92.

4. Савчук Г. Ю. Особливості перекладу топонімів у циклі романів Джорджа Р. Р. Мартіна «Пісня льоду й полум’я». «Розвиток філологічної науки в сучасному міжкультурному просторі» (м. Хмельницький, 03-04 травня 2019 р.). — Херсон : Видавничий дім "Гельветика", 2019. С. 86-89.

5. Старостенко Т. М. Феномен імені у романі Дж. Р. Р. Мартіна «Гра

престолів» за циклом «Пісня льоду і полум'я» Наукові записки Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди. Сер. : Літературознавство. 2014. Вип. 2(2). С. 128-138.

КОНЦЕПТ «MIDDLE LITERATURE» У ТВОРАХ АМЕЛІ НОТОМБ

Марія БЄЛЯВСЬКА[1] (Харків, Україна)

[1] кандидат філологічних наук, доцент кафедри романської філології та перекладу факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

m.bieliavska@karazin.ua

Численні дискусії та теорії стосовно розмежування текстів на «елітарні» та «масові» призвели до того, що літературні доробки межі XX–XXI ст., щойно побачивши світ, набувають ярлика масового, популярного чтива, «littérature de gare», «pulp fiction» із беззаперечною негативізацією поняття масової літератури. Проте треба зважити на те, що художня література завжди була й є відбитком соціокультурного стану доби, зумовлюючи смаки та потреби читачів. Саме вона формулює провідні парадигми творчості майстрів літературного слова.

Відмежування від парадигми масової літератури у творах Амелі Нотомб можна простежити на аспекті авторства. Значущим у даному контексті є дослідження автобіографізмів у творах та особливостей авторської позиції наявного реального автора. М. Фуко у своїй роботі «Що таке автор», наголошує, що своєрідним атрибутом сучасної літератури, покликаної задовольняти смаки більшості, є приховання, або стирання авторської позиції, або, навіть, і самої персоналії автора. Підтвердження цьому знаходимо сьогодні у великій кількості видань анонімних авторів, «романів» під маркою концерну, номінальних авторів, книг під псевдонімом тощо. Загострюючи увагу на авторській позиції та фокусуючись на біографізмах письменниці, твори Амелі Нотомб наголошують на існуванні реального автора. Творам «Любовний саботаж» (1993), «Страх та тремтіння» (1999), «Метафізика труб» (2000) та «Біографія голоду» (2004) письменниця власноруч надає атрибуції автобіографіки.

Неможливо не згадати роботу І. Боделя, присвячену дослідженню автобіографічності художнього тексту, де дослідник виявляє прийом транспозиції, або перенесення плану реальних подій у світ, вигаданий автором художнього твору. Транспозиція може припускати зміни в описах реальних подій для точнішої реалізації авторського задуму та надає текстові автофікціональності.

Початкові авторські присвячення, попередження або уточнення викривають бажання автора заявити про себе. Амелі Нотомб присутня у своїх творах як наявний реальний автор, у вигляді авторського